

BAKOM KULISSERNA PÅ "GAME OF THRONES"

2022-08-17

Optional[©Bonnier

Alla artiklar är skyddade enligt upphovsrättslagen. Om inte annat följer av gällande avtalslicens får artiklar inte vidare distribueras, kopieras, överföras till något annat medium eller översättas uten särskilt medgivande från rättighetsägaren.]

Klicka här för att läsa artikeln.

BAKOM KULISSERNA PÅ ”GAME OF THRONES”

+andra studioturer

Filmer och tv-serier kan väcka stora känslor och engagera miljontals tittare. I vågorna av det har även besök på inspelningsplatser blivit en viktig del av turismen. Vi har besökt Belfast, där man har byggt upp en interaktiv upplevelse kring succéserien ”Game of thrones”.

TEXT OCH FOTO MALIN HEFVELIN

UPPLEV MER ♦ BELFAST

Det har lagts ner en halv miljard kronor på att förvandla den tidigare inspelningsstudio till ett besöksmål för turister.

Genom att scanna sitt eget ansikte kan man hamna på väggen i Hall of Faces.

En oerhört realistisk jätte är en av de första karaktärerna som möter besökarna.

Ln genom glasdörren på baren The Crown i centrala Belfast kliver en vildling in, med bister uppsyn, långt hår och ett frodigt skägg som döljer ansiktet. Så får han syn på oss och lyser upp med orden:

– Bout ye!

Det får jag senare veta betyder ungefär "Hej, hur är läget" och är en vanlig hälsningsfras i Nordirland. Vi har stämt träff med William Mulhall som var statist som just vildling i "Game of thrones". Det var också hans hundar som spelade jättevargarna Summer och Greywind i serien.

– Tidigare var Belfast framför allt känt för Titanic, som sjönk, och för "The troubles", den 30 år långa väpnade konflikten i Nordirland, säger William. "Game of thrones" har till stor del förändrat bilden som turister har av Belfast.

Ungefär en tredjedel av scenerna i den populära fantasyserien som har setts av miljoner människor spelades in på Nordirland, mestadels inne i Linen Mill Studios som ligger strax utanför Belfast. 2021 öppnades en veritabel nöjespark för fansen på samma plats. Jag besöker studioturen tillsammans med några andra "thronies" som jag kan dela och dissekera varenda liten upplevelse och tanke med. Men hur

gör man om man är här på egen hand?

– Inga problem, menar William. Du kan gå in på vilken pub som helst i Belfast och börja prata med folk. Belfastbor är generellt väldigt öppna och intresserade av att prata, och alla älskar "Game of thrones". De flesta har antingen själva varit med vid inspelningarna eller känner någon som har varit med.

Tidigt nästa morgon är det äntligen dags att bege oss till Linen Mill Studios i Banbridge, drygt 20 minuter med buss från Belfast. Den 110 000 kvadratmeter stora interaktiva upplevelsen syftar enligt hemsidan till att ta besökarna "närmare de sju kungadömena än någonsin tidigare", med ett fantastiskt utbud av interiörer, kostymer, rekvisita och annan memorabilia från showen. Och härmed varnar vi för spoilers för den som inte sett hela serien: gå nu genast och gör det, och kom tillbaka och läs vidare sedan.

Så, bara fans kvar? Då kör vi! Efter att ha checkat in strax innan vår tilldelade tidslucka förs vi in i ett ovalt rum med suggestiva porträttbilder på huvudrollsinnehavarna längs väggarna. En introduktionsfilm med skådespelaren Nathalie Emmanuel som spelar Missandei inleder turen och sammanfattar seriens höjdpunkter. Det pampiga ledmotivet stegras på ett gåshudsframkallande sätt när filmduken glider upp

Krigsrummet på Dragonstone med kartbordet över Westeros.

”Det är först när jag går in i salen med interiören från Winterfells stora sal som jag verkligen känner att jag är på den plats där de fascinerande scenerna spelades in”

och blottar en enorm träport. Kalla vindar smyger in under våra kläder när porten långsamt öppnas mot en mörk tunnel.

– Nu är du fri att bege dig norr om muren, säger Missandei bakom oss. Var försiktig!

På andra sidan tunneln möter vi ett fruset landskap med realistiska modeller av White Walkers och jätten Wun Wun. Här i norr finns också en rad interiörer från Castle Black och Winterfell tillsammans med kläderna från serien, som Melisandres knapplösa röda klänning och Jon Snows pälsbeklädda vinterrustning. I montrar studerar jag föremål som Aryas fickstora svärd Needle, de tre skimrande drakäggen och Cerseis välanvända vinbägare.

Förvandlingen från inspelningsstudio till turistattraktion har kostat drygt en halv miljard kronor, och rundturen är självguidade. I salarna får vi se hur man har skapat intriger med hjälp av storyboards där varje ögonblick av dramaten

har fångats med blyerts. Med hjälp av modeller, studio-rekreationer och videor får man en fantastisk inblick av de ansträngningar och samarbeten som har gjort serien möjlig – och siffrorna är nästan ofattbara. För varje säsong skapades ungefär 100 olika interiörer i tre länder, får vi lära oss. Produktionsteamerna använde till exempel 20 miljoner skruvar och bultar tillsammans med 1 199 kilometer återanvänt virke, samtidigt som kostymavdelningen klippte och sydde sig igenom hela 80 kilometer tyger.

Att få se arbetet bakom serien är fängslande, men det är först när jag går in i salen med interiören från Winterfells stora sal som jag verkligen känner att jag är på den plats där de fascinerande scenerna spelades in.

– Jag vet, ler en guide som står placerad i rummet när jag drar efter andan. Så där reagerar de flesta. >>

UPPLEV MER ♦ BELFAST

Sansas krigsmundering från sista säsongen.

Sansa Stark's costume, as worn by Sophie Turner.

Fiktiva monterskyltar ökar upplevelsen av att befinna sig i fantasivärlden.

Over time the newly born Targaryen dragons grew smaller and smaller. This dragon skull is from one of the last dragons born in Kings Landing.

» Efter att ha tittat mig mätt på Sansas krigardrottningsklänning och Lord of Bones benknoterustning går jag vidare till överläggningsrummet på Dragonstone Hall med det magnifika kartbordet som föreställer hela Westeros. Det finns till och med en liten utställning som visar kompositören Ramin Djawadis studio. På skylten läser jag att han fick fria händer att skapa den suggestiva titelmusiken med bara ett förbehåll: "Inga flöjter".

Skyltar vid varje scen, monter eller skärm bjuder på extra-material och roliga fakta som är sockerkaka för riktiga "Game of Thrones"-fans – vid Hodor's dörr får vi till exempel veta att flera stuntmän tryckte på bakifrån när den älskade karaktären kämpade för att hålla den stängd. "Det skapade en mycket realistisk kamp för skådespelaren", står det på skylten om Kristian Nairn, som för övrigt var en lokal diskjockey från Lisburn i Nordirland när han upptäcktes och fick rollen.

Därefter får turen en mer öppen planlösning med en hel del interaktiva inslag. Jag skapar en egen vapensköld på en digital skärm som dyker upp på väggen framför mig när den är klar, och jag slåss mot en White Walker med ett valyriskt stålsvärd. Med hjälp av dataskärmar kan man prova olika virtuella kostymer. Jag lägger också till mitt eget ansikte till de övriga som med slutna ögon är staplade på väggen i den dystra Hall of Faces.

"Jag skapar en egen vapensköld på en digital skärm som dyker upp på väggen framför mig när den är klar, och jag slåss mot en White Walker"

Fatta svärdet och ta fajten med en White Walker.

Daenerys (Emilia Clarke) och Jon Snow (Kit Harrington) är båda med från seriens första avsnitt till upplösningen i säsong åtta.

RESFAKTA

Besök: Studio har öppet 9.30–19 varje dag. Har man inte bil behöver man också boka transferbuss från Belfast eller Dublin, då studio ligger knappt fyra mil utanför Belfast.

Pris: Cirka 500 kronor för vuxna och cirka 340 kronor för barn 5–15 år.

Mer info: gameofthronesstudiotour.com

Endast en grupp besökare i taget släpps in i utställningen, så det är sällan trångt.

Efter att ha passerat genom Red Keeps gyllene salar och kartan där Cersei berättar att hennes fiender kommer från alla väderstreck kommer den givna finalen med tronrummet efter slutscenen.

Jag hade glömt vilket detaljerat och extravagant universum som "Game of Thrones" skapade under sina 73 avsnitt, och väl ute på andra sidan är jag så fullmatad med intryck att jag nästan inte har kvar någon entusiasm alls. De hade kunnat placera en levande drake framför mig, och min reaktion hade antagligen varit "Åh, fin".

Man måste också nämna presentbutiken i ett sånt här sammanhang. Den är faktiskt formidabel med ett enormt urval av Huset Stark-ölsejdlar, Lannister-hoodies, Baratheon-kökshanddukar och Targaryen-pennor. När jag hämtat mig lite köper jag ett pussel som föreställer kartan över Westeros och ett gäng ölöppnare i form av Handens nål. På min fråga om det finns någon merch från huset Bolton får jag tyvärr ett nekande svar, men man lovar att vidarebefordra mitt önskemål uppåt. Så kanske har du tur och det kommer att finnas en hoodie med den flådde mannen uppspikad på ett kryss till salu i shoppen när du kommer dit. Är du ett äkta "Game of Thrones"-fan kommer du inte att ångra dig. ♦

UPPLEV MER ♦ BELFAST

Bokallén The Dark Hedges
i Ballymoney föreställer
Kingsroad i flera avsnitt.

Dunluce Castle norr om Belfast blir familjen Greyjoys mysiga krypin på den vindpinade ön Pyke.

NORDIRLAND SOM INSPELNINGSPLATS

Att just Belfast har blivit en populär plats för stora film- och tv-produktioner beror delvis på att Irland erbjuder skattelättnader för utländska produktioner för att locka dem att investera på ön.

– Man har också förstått värdet av turismen som uppstår i populära tv-seriers spår, förklarar Des Burke, nordisk pr-chef på Tourism Ireland. Men framför allt handlar det om att det finns så många fantastiska platser här som blir utmärkta kulisser till scener utan att det kräver särskilt mycket datogenerering, till exempel Dark Hedges, en allé av bokträd som planterades på 1700-talet till den georgiska herrgården Gracehill House. 200 år senare är träden fortfarande en magnifik syn och ett av de mest fotograferade naturfenomenen i Nordirland. De ikoniska träden spelar rollen som The Kingsroad, bland annat i en scen där Arya, Gendry och Hotpie är på väg i en vagn norrut från King's Landing.

BELFAST ÄR "GAME OF THRONES"-LAND

På sätt och vis är hela Belfast en studiotur kring "Game of thrones". När några av The Dark Hedges bokträd blåste omkull under en storm användes träet till tio intrikat snidade dörrar. The Doors of thrones föreställer olika scener från serien och kan ses vid lokala landmärken runt om i Nordirland. Turistrådet har släppt ett pass med en karta över alla dörrar som man kan komplettera med stämplarna från platserna.

The Game of Thrones Tapestry är en handgjord gobeläng, vävd och broderad för hand. Precis som Bayeuxtapeten skildrar normandernas erövring av England 1066 berättar gobelängen hela historien om "Game of thrones". Den består av åtta stycken elva meter långa paneler som föreställer scener från varje avsnitt och finns att se på Ulster Museum i Belfast.

Grottorna där Melisandre födde en skrämmande skuggbebis i säsong 2 är de 400 miljoner år gamla Cushendun Caves.

FLER LOKALA FILM- OCH SERIEUPPLEVELSER

I Belfast kan man också gå i andra tv-seriers fotspår. Varför inte ta en afternoon tea i "Derry girls"-tjejernas anda på Everglades Hotel Derry? Krimdramat "Line of duty" sex säsonger har också filmats i Belfast, och här kan man till exempel besöka den graffitiäckta tunneln där antikorrupsionspoliserna Kate och Steve har sina många hemliga möten. Resten av Irland har också varit skådeplats för stora produktioner. Klippön Skellig Michael fick exempelvis sina femton minuter (minst) när Luke Skywalker gjorde den till sitt hem i "Star wars: The force awakens". Andra exempel är "Vikings", som spelades in i County Wicklow och hyllade young adult-dramat "Normala människor", som filmades i Sligo och Dublin.